LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS KONCEPCIJOS PATVIRTINIMO

2010 m. sausio 20 d. Nr. 85
Vilnius

Siekdama geriau reglamentuoti visuomenės iniciatyva bendriems visuomenės interesams tenkinti įsteigtų nevyriausybinių organizacijų veiklą ir plėtoti bendradarbiavimą tarp šių organizacijų ir valstybės institucijų bei įstaigų, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Nevyriausybinių organizacijų plėtros koncepciją (pridedama).

2. Pavesti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai kartu su kitomis institucijomis užtikrinti Nevyriausybinių organizacijų plėtros koncepcijos įgyvendinimą, vadovaujantis šios koncepcijos priede nurodytomis įgyvendinimo priemonėmis.

3. Pavesti Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2009 m. balandžio 20 d. potvarkiu Nr. 147 sudarytai darbo grupei pasiūlymams dėl nevyriausybinių organizacijų veiklos geresnio reglamentavimo ir tolesnės plėtros parengti, kol bus sudaryta koncepcijoje numatyta Nevyriausybinių organizacijų reikalų koordinavimo komisija, koncepcijos įgyvendinimo priemonių klausimais periodiškai organizuoti pasitarimus su nevyriausybinėmis organizacijomis ir suinteresuotomis valstybės institucijomis.

MINISTRAS PIRMININKAS ANDRIUS KUBILIUS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS DONATAS JANKAUSKAS

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. 85

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS KONCEPCIJA

I. PADĖTIES APŽVALGA

1. Visuotinai pripažįstama, kad stipri pilietinė visuomenė – demokratijos ir pažangos pagrindas. Apie demokratijos išsivystymą paprastai spendžiama iš to, kokią įtaką valstybėje turi ir kokiu mastu veikia visuomeninės, pilietinės organizacijos, dabar bendrai vadinamos nevyriausybinėmis organizacijomis (toliau – NVO).

2. Siekiant, kad šiose organizacijose dalyvautų daugiau visuomenės, o pačios organizacijos veiktų efektyviai, valstybėje būtina sukurti palankią aplinką joms atsirasti ir jų veiklai plėtoti. Tai priklauso nuo daugelio veiksnių: teisinės aplinkos, nuoseklaus viešųjų funkcijų perdavimo, aiškių NVO bendradarbiavimo su valstybe mechanizmų, finansavimo šaltinių gausos ir stabilumo, atskaitomybės.

3. Atkūrus Lietuvos valstybės nepriklausomybę, NVO steigimąsi ir veiklą reglamentuojantys teisės aktai buvo keičiami ir tobulinami, kol pagaliau sukurta organizacijų veiklą reglamentuojanti teisinė bazė. Vis dėlto tobulinimas buvo nenuoseklus. Dažnai siekta ištaisyti ankstesnes reglamentavimo klaidas, bet ne sukurti bendrą sistemą, nustatančią ilgalaikes NVO plėtros perspektyvas.

4. Iki šiol Lietuvoje nenustatytos pilietinės visuomenės plėtros gairės, neapibrėžta NVO vykdomos visuomenei naudingos veiklos samprata, nėra aiškių NVO finansinio rėmimo principų.

5. NVO plėtros koncepcijos ir prioritetų ugdant pilietinę visuomenę nebuvimas lėmė tai, kad šiandien:

5.1. nėra teisės aktų, kurie apibrėžtų subjektus, teikiančius visuomenei svarbias ir naudingas paslaugas, savo veiklą grindžiančius savanoriškumo principu ir nesiekiančius pelno;

5.2. dalis finansinių šaltinių, paramos, skirtos NVO, atitenka ir valstybės įsteigtiems juridiniams asmenims;

5.3. norint įgyti paramos gavėjo statusą, pakanka pasirinkti atitinkamą juridinio asmens formą ir įsiregistruoti Juridinių asmenų registre;

5.4. suvienodinti NVO ir verslo subjektų steigimosi ir veiklos principai, o tai labai padidina organizacijos steigimosi sąnaudas ir apsunkina veiklą.

6. Juridinių asmenų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 (Žin., 2003, Nr. 107-4810), 12 punkte nustatyta net 15 viešųjų juridinių asmenų, kurie nesiekia naudos sau ir „kurių tikslas tenkinti viešuosius interesus“, teisinių formų (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. 74-2262) 2.34 straipsnio 2 dalis), tačiau ne visos šios formos atitinka pilietinės visuomenės sampratą.

II. SPRĘSTINOS PROBLEMOS

7. Pagrindinės problemos:

7.1. NVO sąvoka ir paramos gavėjo statusas;

7.2. visuomenei naudingos veiklos apibrėžimas ir viešųjų funkcijų perdavimas;

7.3. NVO finansavimas ir atskaitomybė;

7.4. NVO steigimosi ir veiklos reglamentavimas.

NVO sąvoka ir paramos gavėjo statusas

8. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 1992 m. balandžio 2 d. priėmė nutarimą Nr. 226 „Dėl nevyriausybinių institucijų, dalyvaujančių įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės socialinės reformos programą, skatinimo“ (Žin., 1992, Nr. 17-474), kuriame įtvirtinti kai kurie NVO statuso kriterijai, ir 2004 m. lapkričio 29 d. – nutarimą Nr. 1520 „Dėl Nevyriausybinių organizacijų reikalų komisijos sudarymo“ (Žin., 2004, Nr. 173-6418). Šis nutarimas neteko galios nuo 2009 m. sausio 1 d. (Žin., 2008, Nr. 149-6064). Nors teisės aktuose ir kituose dokumentuose (sutartyse, paraiškose ir pan.) imta vartoti NVO sąvoka, niekur nepateikiamas apibrėžimas, kokios organizacijos priskiriamos prie NVO.

9. Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo (Žin., 1993, Nr. 21-506; 2000, Nr. 61-1818) 7 straipsnyje numatyti asmenys, kurie gali būti paramos gavėjai, t. y. gauti pinigines lėšas, kitą turtą ar paslaugas steigimo dokumentuose nurodytiems visuomenei naudingiems tikslams įgyvendinti. Teisė įgyti paramos gavėjo statusą atsiranda pasirinkus tam tikrą juridinio asmens formą, atitinkamai teisė gauti paramą atsiranda vien tik dėl paramos gavėjo statuso įgijimo, o ne dėl visuomenei naudingos veiklos.

Visuomenei naudingos veiklos (viešojo intereso) apibrėžimas ir viešųjų funkcijų perdavimas

10. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.34 straipsnio 2 dalyje viešieji juridiniai asmenys apibrėžiami kaip „asmenų, nesiekiančių naudos sau, įsteigti juridiniai asmenys, kurių tikslas – tenkinti viešuosius interesus (valstybės ir savivaldybės įmonės, valstybės ir savivaldybės įstaigos, viešosios įstaigos, religinės bendruomenės ir kt.)“. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo (Žin., 1996, Nr. 68-1633; 2004, Nr. 25-752) 2 straipsnio 1 dalyje nurodomas pagrindinis viešosios įstaigos tikslas – viešųjų interesų tenkinimas. Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymo (Žin., 1996, Nr. 32-787; 2004, Nr. 7-128) 2 straipsnio 1 dalyje kaip pagrindinis fondų tikslas nurodomas labdaros ir (ar) paramos teikimas visuomenei naudingomis ir nesavanaudiškomis pripažįstamose srityse. Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo (Žin., 2004, Nr. 25-745) 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtinamas vienas iš asociacijos tikslų – „kitų viešųjų interesų tenkinimas“. Nė viename iš teisės aktų, kuriuose minimi viešieji interesai, nėra jų sąvokos apibrėžimo, viešojo intereso sąvoka aiškinama remiantis ne teisės aktais, o teismų praktika. Tokiomis aplinkybėmis susiformavo praktika, kai visuomenei naudingą veiklą vykdančius ar viešąjį interesą tenkinančius juridinius asmenis apibrėžia ne konkreti jų veikla, o juridinio asmens forma (Juridinių asmenų registro nuostatų 12 punktas).

11. Nesant įstatyme apibrėžtos visuomenei naudingos veiklos ar viešųjų interesų sąvokos, valstybė neskiria viešosios naudos organizacijų – organizacijų, vykdančių visuomenei naudingą veiklą (daugiau kaip 50 proc. veiklos arba beveik visą veiklą), ir grupinės naudos organizacijų, kurių tikslas – tenkinti savo narių poreikius.

12. Tiek viešosios, tiek grupinės naudos organizacijos yra svarbios valstybei kaip pilietiškumo ir demokratijos išraiška. Vis dėlto viešosios naudos organizacijos sprendžia didesnės visuomenės dalies problemas, todėl dažnai turi galimybių vykdyti valstybės institucijų perduotas funkcijas.

13. Šiuo metu veikiančių valstybės rėmimo fondų, valstybinių skatinimo programų gausa neužtikrina tinkamo viešųjų funkcijų perdavimo, nes, nesant teisiškai įtvirtinto skirstymo į viešosios ir grupinės naudos organizacijas, sunku pasirinkti, kokią veiklą skatinti, kam perduoti funkcijas ir nustatyti lengvatinį finansavimą. Galbūt tai ir lemia, kad dalis NVO sektoriui skiriamų lėšų atitenka valstybės įsteigtoms viešosioms įstaigoms ar kitiems juridiniams asmenims.

14. Vienas pagrindinių NVO veiklos variklių, suteikiančių joms pranašumą, palyginti su kitais ūkio subjektais, yra savanoriškas darbas. 2006 metais priėmus Lietuvos Respublikos darbo kodekso 98 straipsnio pakeitimo įstatymą (Žin., 2006, Nr. 132-4989), neliko savanorišką darbą reglamentuojančių teisės aktų, kurie apsaugotų savanorių teises ir pripažintų specifinį jų darbo pobūdį. Sąvokas „savanoris“, „savanorystė“ šalies institucijos interpretuoja skirtingai, todėl praktikoje kyla nemažai problemų ir nesusipratimų dėl savanorių statuso, jų veiklos organizavimo, savanoriško darbo legalumo, skaidrumo, išlaidų (kelionės, maitinimosi, apgyvendinimo ir kitų) kompensavimo.

NVO finansavimas ir atskaitomybė

15. Pagrindiniai NVO finansavimo šaltiniai yra rėmimo fondai, programos ir lėšos, gaunamos laimėjus viešųjų pirkimų konkursus. Vienu atveju yra rengiamos programos, jas nagrinėja atitinkamos komisijos (kiekvieno fondo ar programos tvarkos aprašas tvirtinamas atskirai). Kitu atveju bendra tvarka dalyvaujama viešuosiuose pirkimuose, kuriuos reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (Žin., 1996, Nr. 84-2000; 2006, Nr. 4-102).

16. Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas nustato, kad asmenys, turintys paramos gavėjo statusą, paramą gauna neatlygintinai perduodant pinigines lėšas ar bet kokį kitą turtą, suteikiant paslaugas ar suteikiant turtą naudotis panaudos teise, turtą paliekant testamentu ir kitais įstatymų nustatytais būdais.

17. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas (Žin., 2002, Nr. 73-3085) suteikia gyventojams teisę paramos gavėjo statusą turinčioms organizacijoms pervesti iki 2 proc. sumokėtos pajamų mokesčio sumos. Be to, paramos gavėjo statusą turinčioms NVO taikomos mokesčių ir kitos lengvatos.

18. Iš pirmo žvilgsnio galima susidaryti nuomonę, kad valstybė sukūrė tinkamą NVO finansavimo sistemą, tačiau taip nėra, nes:

18.1. neatskirta NVO teisė siekti viešosios ar grupinės naudos, todėl visi paramos gavėjo statusą turintys juridiniai asmenys priskiriami prie tenkinančių viešąjį interesą;

18.2. lengvatos ir parama pasiekiamos daugeliui NVO, todėl lengvatų taikymo, kontrolės ir priežiūros galimybės yra ribotos;

18.3. nėra aiškių ir skaidrių NVO veiklos, joms dalyvaujant finansinės paramos ar viešųjų paslaugų pirkimo konkursuose, vertinimo kriterijų;

18.4. lėšomis ir lengvatomis, kurios skiriamos NVO, naudojasi valstybės ir savivaldybių įsteigtos įstaigos.

19. NVO atsakomybė rėmėjams nustatyta Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, o už suteiktas mokestines lengvatas – mokesčius reglamentuojančiuose teisės aktuose. Už paramą atsiskaitoma Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, lėšas skyrusiam fondui ar programos valdytojui, tačiau nevertinama NVO lėšų panaudojimo kokybė, t. y. ar paslauga pasiekė paslaugos gavėją, ar buvo sukurtas tinkamos kokybės produktas.

NVO steigimosi ir veiklos reglamentavimas

20. 2001 m. liepos 1 d. įsigaliojus naujajam Lietuvos Respublikos civiliniam kodeksui, siekiant įstatymus suderinti su jo normomis, per keletą metų buvo priimti nauji ar pakeisti beveik visi atskiras juridinių asmenų teisines formas reglamentuojantys įstatymai, iš jų ir viešųjų juridinių asmenų, kurių dalis priskiriama nevyriausybiniam sektoriui.

21. Visų NVO teisinių formų juridinių asmenų veiklą ir steigimo reikalavimus reglamentuoja specialūs įstatymai, organizacijos registruojamos Juridinių asmenų registre bendra tvarka kaip ir bet kurie kiti ūkio subjektai.

22. Iki Juridinių asmenų registro veiklos pradžios NVO neatlygintinai registruodavo Teisingumo ministerija ir savivaldybės. Pradėjus veikti Juridinių asmenų registrui, steigiant visų teisinių formų juridinius asmenis, keičiant steigimo dokumentus, duomenis, likviduojant ar reorganizuojant, procesai vyksta dviem etapais:

22.1. notaro atliekamas teisinis tyrimas;

22.2. įregistravimas Juridinių asmenų registre.

23. Galima teigti, kad naujoji registravimo tvarka padarė NVO nepriklausomas nuo valstybės ar savivaldybių institucijų, tačiau sukūrė nemaža problemų:

23.1. padidėjo steigimo sąnaudos;

23.2. taikomi pelno siekiančių juridinių asmenų standartai;

23.3. kartais taikomos skirtingos notarų ir Juridinių asmenų registro tvarkymo įstaigos specialistų teisės normos.

Dėl šių priežasčių iš dalies sumažėjo NVO dinamiškumas ir socialinės iniciatyvos – vienos iš pagrindinių vertybių, kurias organizacijos suteikia visuomenei.

24. Lietuvoje NVO daugelyje sričių taikomi bendri juridinių asmenų administravimo ir apskaitos standartai. Visus reikalavimus organizacijos turi įgyvendinti vienodai, nepaisant jų vykdomos veiklos, tikslų, narių ar dalininkų skaičiaus, pajamų šaltinių ir pan.

25. NVO neturi joms atstovaujančio organo, kuris galėtų dalyvauti svarstant visuomenei reikšmingas iniciatyvas, daryti įtaką svarstomiems sprendimams.

III. UŽSIENIO VALSTYBIŲ PRAKTIKOS APŽVALGA

26. Daugelis Europos valstybių per pastaruosius metus priėmė teisės aktus, vienaip ar kitaip reguliuojančius valstybės ir nevyriausybinio sektoriaus santykius:

Didžiosios Britanijos Vyriausybė 1998 metais priėmė nevyriausybinių organizacijų sektoriaus ir centrinės valdžios institucijų susitarimą „COMPACT“, kuriuo aiškiai apibrėžiama konsultacijų su valdžios sektoriumi sistema, nevyriausybinių organizacijų finansavimas iš valstybės biudžeto, nevyriausybinių organizacijų veikla ir savanoriškas darbas;

Danijos kultūros ministerija 2001 metais priėmė chartiją dėl Danijos savanoriškų organizacijų ir asociacijų bei viešojo sektoriaus sąveikos, kuria siekiama stiprinti pilietinės visuomenės organizacijas ir užtikrinti jų veiklos plėtrą;

Estijos parlamentas 2002 metais priėmė Estijos visuomenės plėtros koncepciją, pagal kurią reguliuojami nevyriausybinių organizacijų ir valdžios institucijų santykiai;

Kroatijos parlamentas 2003 metais priėmė įstatymą, kuriuo įkuriamas Nacionalinis pilietinės visuomenės plėtros fondas. Šiuo įstatymu siekiama plėtoti pilietinę visuomenę, užtikrinti nevyriausybinių organizacijų finansinį stabilumą ir plėtrą.

27. Vengrijoje 1997 metais buvo priimtas Viešosios naudos įstatymas, kuris įtvirtino naują teisinį viešosios naudos statusą ir kartu nustatė viešosios naudos statuso veiklos rūšių sąrašą. Organizacija, siekianti, kad jai būtų suteiktas viešosios naudos statusas, turi turėti tam tikrą teisinę formą, būti nepolitinė, ne pelno siekianti, jos pagrindinė veikla turi būti skirta apibrėžtai viešajai naudai teikti, o iš ekonominės veiklos gaunamas pelnas naudojamas viešosios naudos tikslams pasiekti. Tik šį statusą turinčios organizacijos gauna tiesioginę ir netiesioginę valstybės paramą viešosios naudos veiklai vykdyti. Specifinės mokesčių lengvatos suteikiamos viešosios naudos statusą turinčioms organizacijoms, kurios įgyvendina valstybės perduotas viešąsias funkcijas. Siekiant užtikrinti teisėtą veiklą, atskaitomybę ir skaidrumą, nustatyti viešosios naudos statuso organizacijų veiklos, buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų rengimo reikalavimai.

28. Vokietijoje ir kai kuriose kitose Europos valstybėse laikomasi principo, kad valstybės įstaigos teikia socialines paslaugas tik tuo atveju, jeigu nėra galinčių tai daryti NVO.

29. Maltoje NVO perduota didelė dalis viešųjų funkcijų. Dauguma tokių įstaigų, kaip antai: vaikų namai, pagyvenusių žmonių namai, priklausomybes turinčių asmenų centrai,

smurto aukų centrai, yra prižiūrimi nevyriausybinio sektoriaus ir juose daugiausia dirba savanoriai (iš jų ir užsienio šalių gimininguų NVO). Valstybės parama šioms įstaigoms labai maža, nes lėšos skiriamos socialines paslaugas teikiančioms NVO, kurių pagrindiniai finansinės paramos šaltiniai yra Katalikų bažnyčia ir privatūs asmenys. Maltoje taikoma racionali finansinių lengvatų, teikiamų NVO, sistema.

30. 1949 metais priimtuose Europos Tarybos nuostatuose yra įtrauktas punktas ir apie Tarybos santykius su tarpvyriausybinėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis.

31. Santykiai su visuomenės grupėmis aptariami ir Europos Komisijos dokumentuose:

31.1. 1997 metais priimtame Komunikate dėl savanorystės, nevyriausybinių organizacijų ir fondų veiklos skatinimo Europoje;

31.2. 2000 metais priimtame diskusijų dokumente „Tvirtesnės partnerystės su nevyriausybinėmis organizacijomis kūrimas“, kuriuo siekiama užtikrinti sklandų tarpusavio bendradarbiavimą, konsultacijų ir finansinių programų teikimą NVO sektoriui;

31.3. 2001 metais priimtoje Baltojoje knygoje dėl Europos valdymo, kuria užtikrinamas Europos Sąjungos institucijų atskaitingumas visuomenei ir jos grupėms, pilietinės visuomenės ir nevyriausybinių organizacijų rėmimas, stiprinimas ir bendradarbiavimas su jomis (Europos valdymo baltoji knyga, COM (2001) 428).

32. Europoje kreipiamas dėmesys ir į NVO steigimosi išlaidų didėjimą. Europos Tarybos rekomendacijų dėl Pagrindinių nevyriausybinių organizacijų Europoje statuso principų ir jų aiškinamųjų pastabų (*Recommendation CM/Rec (2007)14*), 2007 metais patvirtintų Europos Tarybos Ministrų Komiteto, 30 punkte teigiama, kad „visi mokesčiai, renkami paduodant prašymą dėl juridinio asmens statuso, turi būti tokio dydžio, kuris nevaržytų pareiškėjų“.

IV. SIEKIAMI TIKSLAI

33. Teisės aktais reglamentuoti subjektus, galinčius dalyvauti perimant viešųjų funkcijų vykdymą, ir nustatyti į valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšas pretenduojančių NVO kriterijus.

34. Įtvirtinti, kad valstybės ir savivaldybių įsteigtos įstaigos negalėtų naudotis NVO skiriamomis lėšomis ir lengvatomis.

35. Stiprinti nevyriausybinio sektoriaus atstovavimą.

36. Užtikrinti nuoseklų valstybės ir nevyriausybinio sektoriaus bendradarbiavimą.

37. Teisės aktais nustatyti visuomenei naudingos veiklos sritis ir skatinti NVO teikti paslaugas šiose srityse.

38. Nustatyti aiškius ir skaidrius NVO finansinio rėmimo, viešąją naudą kuriančių subjektų paslaugų pirkimo ir vertinimo principus, atsakomybės pagrindus.

39. Diegti naujas nevyriausybinio sektoriaus rėmimo ir filantropijos plėtros priemones, sudaryti prielaidas neliečiamojo kapitalo fondams steigti, galimybes taikyti ilgalaikį programinių projektų finansavimą ir kita.

40. Viešai skelbti informaciją apie NVO finansavimo programas ir viešųjų pirkimų konkursus, jų nuostatus ir rezultatus.

41. Įstatymu įtvirtinti savanorišką darbą kaip socialiai naudingą veiklą, jeigu ją organizuojančio asmens ir atliekančio asmens pagrindiniai tikslai nėra finansinės naudos siekimas.

42. Supaprastinti NVO steigimo, reorganizavimo ir likvidavimo procedūras, suteikiant NVO galimybę teikti Juridinių asmenų registrui steigimo ir kitus dokumentus pagal pavyzdines formas elektroniniu būdu ir taip sumažinti steigimo, reorganizavimo ir likvidavimo sąnaudas.

43. NVO netaikyti verslo subjektams nustatytų veiklos valdymo modelių ir neriboti vidinės struktūros, paliekant galimybę tai aptarti organizacijos steigimo dokumentuose.

44. Atsisakyti formalaus reikalavimo kasmet rinktis į visuotinius organizacijų susirinkimus NVO veiklos ataskaitai patvirtinti.

V. KONCEPCIJOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

45. Siekiant įgyvendinti šią koncepciją, būtina:

45.1. patvirtinti:

45.1.1. suderinus su visuomene, – nevyriausybinio sektoriaus plėtros programą, kurioje būtų numatytos valstybės ir NVO bendradarbiavimo prioritetinės sritys;

45.1.2. suderinus su NVO, – Nevyriausybinių organizacijų reikalų koordinavimo komisiją;

45.2. nustatyti iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšų finansuojamos NVO veiklos vertinimo, atskaitomybės bei viešumo principus;

45.3. parengti:

45.3.1. įstatymo projektą, reglamentuojantį valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų skirstymo NVO tvarkos aprašą, kuriame būtų apibrėžtos NVO, visuomenei naudingos veiklos ir kitos sąvokos, numatytos viešųjų funkcijų perdavimo galimybės;

45.3.2. Lietuvos Respublikos savanoriško darbo įstatymo projektą, kuriame būtų apibrėžtas savanoriškas darbas ir sąlygos, nustatančios, kada jis gali būti atliekamas;

45.3.3. Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo būtų patobulintos šiuo metu galiojančios paramos gavėjo statuso suteikimo procedūros, reglamentuota valstybės ir savivaldybių specialiųjų programų lėšų skyrimo NVO tvarka, nustatant visuomenei naudingos veiklos sritis;

45.3.4. Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir / ar atskirą įstatymą, reglamentuojantį neliečiamo kapitalo fondų steigimą ir veiklą;

45.4. prireikus parengti šių teisės aktų pakeitimo projektus:

45.4.1. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso;

45.4.2. įvairias NVO sritis (meno kūrėjų, tautinio paveldo, gamtosaugos ir kt.) reglamentuojančių teisės aktų;

45.4.3. mokestinius santykius, buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų rengimą reglamentuojančių teisės aktų;

45.4.4. Juridinių asmenų registro nuostatų.

46. Šios koncepcijos įgyvendinimo priemonės ir jų įgyvendinimo terminai nurodyti priede.

_____

Nevyriausybinių organizacijų plėtros
koncepcijos
priedas

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS KONCEPCIJOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo terminai	Vykdytojai	Pastabos
1.	Suderinus su NVO, parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Nevyriausybinių organizacijų reikalų koordinavimo komisijos sudarymo projektą	2010 metų I ketvirtis	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	
2.	Parengti įstatymo projektą, reglamentuojantį valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšų skirstymą NVO	2010 metų II ketvirtis	Teisingumo ministerija, Finansų ministerija	apibrėžti NVO, visuomenei naudingos veiklos sąvokas, numatyti viešųjų funkcijų perdavimo galimybes ir kt.
3.	Parengti Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą	2010 metų II ketvirtis	Teisingumo ministerija	tobulinti šiuo metu galiojančias paramos gavėjo statuso suteikimo procedūras
4.	Nustatyti iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšų finansuojamos NVO veiklos vertinimo, atskaitomybės ir viešumo principus	2010 metų III ketvirtis	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Finansų ministerija, kitos ministerijos	įvertinti Europos Sąjungos valstybių narių patirtį
5.	Parengti įvairias NVO sritis (meno kūrėjų, tautinio paveldo, gamtosaugos ir kt.) reglamentuojančių teisės aktų pakeitimo projektus	2010 metų IV ketvirtis	ministerijos	įtvirtinti Nevyriausybinių organizacijų plėtros koncepcijos nuostatas
6.	Persvarstyti, įvertinti ir prireikus parengti mokestinius santykius, buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų rengimą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimo projektus	2010 metų IV ketvirtis	Finansų ministerija, kitos ministerijos	įtvirtinti Nevyriausybinių organizacijų plėtros koncepcijos nuostatas ir užsienio šalių patirtį
7.	Parengti Juridinių asmenų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407, pakeitimo projektą	2010 metų IV ketvirtis	Teisingumo ministerija	įtvirtinti Nevyriausybinių organizacijų plėtros koncepcijos nuostatas dėl NVO steigimo ir veiklos duomenų ir dokumentų tvarkymo
8.	Parengti ir patvirtinti nevyriausybinio sektoriaus plėtros programą	2010 metų IV ketvirtis	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kitos ministerijos, savivaldybės	nustatyti valstybės ir NVO bendradarbiavimo prioritetines sritis, paramos nevyriausybiniam sektoriui teikimą, NVO informavimo sistemas ir kt.; bendradarbiauti visoms suinteresuotoms institucijoms

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo terminai	Vykdytojai	Pastabos
9.	Parengti Lietuvos Respublikos savanoriško darbo įstatymo projektą	2011 metų I ketvirtis	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Teisingumo ministerija	apibrėžti savanorišką darbą ir sąlygas, nustatančias, kada jis gali būti atliekamas

_____